

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 6 2012

B-Postabonnement

Storstreik i offentlig sektor: – En streik for velferdsstaten

Foto: Brage Aronsen.

Returadresse: Rødt
Kjellerhus' gate 27
0183 Oslo

Efaringer fra Storbritannia:

Mer innleie med Vikarbyrådirektivet

Illustrasjon: Soosay/CC.

Salget av Troms Kraft:

Tromsø-befolkninga ført bak lyset

LEDER:

“Regjeringa sier nei til at de rikeste skal bidra mer til fellesskapet.” BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

VEKTERSTREIKEN:

“Vekternes grunnlønn må heves.”
JOACHIM ESPE, FAGLIG LEDER I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@gmail.com
Leder i Rødt

Lederlønn og lønnsnemnd

LEDER

Hadde Jens Stoltenberg og regjeringa vist like mye handlekraft mot lederlønningene i statlige selskaper som mot vektrestreiken, ville flere av landets rikeste hatt grunn til bekymring. Jon Fredrik Baksaas, Svein Richard Brandtzæg og Helge Lund kan imidlertid puste letta ut. De vil fortsatt ha til salt i grøten.

Vårens streiker handlet om at folk flest skal få sin rettmessige del av verdiskapninga. For fagorganiserte som har stemt rødgrønt må det være et stort paradoks at regjeringa sto steilt i mot at lærere, sykepleiere og statsansatte skulle få en skikkelig lønn, samtidig som sjefene i statseide selskaper har fått en lønnsvekst på 18 prosent.

Streikende barnehageassistenter, politifolk og renovasjonsarbeidere føyer seg inn i en lang rekke av protester mot den rødgrønne regjeringa. For en måned siden reiste bøndene seg mot statens gjerrige tilbud. De siste årene har titusener slått ring om lokalsykehusene sine. Snart er rikingene de eneste som ikke har lagd noe protesttog mot regjeringa. Det har de heller ingen grunn til. Antallet milliardærer er doblet under den rødgrønne regjeringa.

Toppsjefene i statselskapene lider heller ingen nød. Helge Lund i Statoil tjener 12 millioner i året. Baksaas i Telenor tjener 9,3 millioner i året. Hydros Brandtzæg har siden 2010 økt lønna med 60 prosent. Det har vært full lederlønnfest under de rødgrønne. Men når de som lærer ungene våre å lese, som sørger for at folk som er sjuke blir friske igjen, og som tar vare på våre eldre krever en anstendig lønn, da er det plutselig slutt på regjeringas sjenerøsitet. Da skal det spinkes og spares. «Vi må sette noen grenser for å unngå å sette de gode resultatene i norsk økonomi over styr», som Stoltenberg sier. Det er jeg helt enig i.

Spørsmålet er bare hvorfor det er folk flest som skal stramme inn livreima. Det er jo fullt mulig å sikre at de rikeste bidrar mer til fellesskapet. Dessverre sier regjeringa nei til at de mest velstående skal bidra mer til fellesskapet.

De rødgrønne lovte mindre skattelette til de rikeste og utjevning av forskjellene mellom folk. Når Jens Stoltenberg er for gjerrig overfor folk flest til å føre den rødgrønne politikken han gikk til valg på, er det bare rett og rimelig at arbeidsfolk presser ham til å gjøre det.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Storstreik: Streikende fra NTL demonstrerer på Youngstorget. Foto: Brage Aronsen.

STREIK I OFFENTLIG SEKTOR

Jo Skårderud jo.skorderud@gmail.com

Streiken i offentlig sektor kom som en overraskelse på mange. For første gang på 28 år har statlig ansatte har gått til streik. Bare et drøy år før Stortingsvalget har titusener av ansatte i stat og kommune lagt ned arbeidet.

Rødt Nytt har spurt ulike streikende om bakgrunnen for streiken og hva man vant fram med. Først ut er Ronny Kjelsberg, streikeleder for NTL ved Høgskolen i Sør-Trøndelag og fylkestingsrepresentant for Rødt i Sør-Trøndelag.

Mange ble overrasket over at vi fikk en streik av så store proposjoner nå. Hva var grunnen til at det ble streik?

– Hovedgrunnen var nok ramma for oppgjøret. Staten ønsker tydeligvis en utvikling hvor offentlig ansatte sakker akterut lønsmessig i forhold til privat sektor. Å begrunne det med situasjonen ute i Europa er spesielt. Det er sjølsagt ingen arbeidsledige spanske ungdommer som får det noe bedre av at norske offentlige ansatte får mindre

i lønn. Hele argumentasjonslinja er absurd hvis man går den litt etter i sømmene. I forhold til konkurranseutsatt industri er det jo også åpenbart at det er oljebransjen som presser lønningene opp og skaper problemer for annen industri, men den bransjen er det ingen fra regjeringshold som forsøker å legge noen demper på.

– Årsaken til at det ble streik kan kanskje oppsummeres i to ting som er hellige for Jens Stoltenberg: Handlingsregelen og skattenivået til Bondevik fra 2004. Kutt er sjølsagt en nærliggende tanke når man har avskåret alle muligheter for inntektsøkning, sier Kjelsberg.

Hva var deres viktigste mål i forhandlingene?

– I tillegg til en økning av ramma, var det et spørsmål om fordeling – å få en profil som minker heller enn å øke lønnsforskjellene – både ved ei økt ramma, og innad i ramma. I tillegg var det en del andre krav som å sikre vikarer samme lønns- og arbeidsvilkår som fast ansatte, og å få lønn under den omsorgspermisjonen vi i dag har rettighetsfesta, sier Kjelsberg.

Flere skuffelser

Ann Kristin Alseth, Leder i NTL Universiteter og høyskoler og Rødt-medlem oppsummerer streiken slik:

– Jeg mener vi på mange områder har tvunget

– En streik for velferdsstaten

STREIK I OFFENTLIG SEKTOR

Brage Aronsen brage@roedt.no

Rødt-leder Bjørnar Moxnes sier statens tilbud til de offentlig ansatte ville øke lønns-gapet mellom privat og offentlig sektor. Han påpeker at det svekker kampen for likelønn.

– Lik prosentvis lønnsvekst i offentlig og privat sektor er ikke et radikalt krav, tvert i mot betyr det at vi ikke får tettet det eksisterende lønns-gapet mellom kvinneyrker i det offentlige og mannsyrker i det private. Når regjeringa la opp til ytterligere forskjellsøkning gjennom lavere lønnsvekst i det offentlige, ba de regelrett om streik, sier Moxnes.

Kravet fra de ansatte i offentlig sektor var en

lønnsvekst på 4,25 %. Det ville gitt omtrent samme resultatet som i frontfaga i privat sektor. Statens tilbud lød på 3,96%. I tillegg nekta regjeringa å godta likebehandling av vikarer, slik NHO hadde godtatt i privat sektor. De ville også fjerne fagforbundenes vetorett når det gjelder unntak fra arbeidstidsbestemmelsene. Dermed ble streiken et faktum. Etter 8 dagers streik i staten og 13 i kommunen ble partene enige om 4,1%.

– Offentlig sektor har store utfordringer med å rekruttere og beholde faglærte arbeidere. Hvis lønns-gapet mellom offentlig og privat sektor øker ytterligere blir det enda vanskelig å skaffe fagfolk. Ikke bare de som jobber i det offentlige, men alle som bruker de offentlige velferdstjenestene, vil tape på det. Flinke folk koster, i offentlig sektor som i det private næringslivet.

– Samtidig som regjeringa vil stramme inn på

streik

staten til et bedre resultat enn vi ville fått ellers. Mine medlemmer har alle fått minimum 12.000 kroner og rykka opp et lønnstrinn, men vi kjempa for et kronetillegg for alle og det fikk vi ikke. Det er en stor lokal pott og det er ikke bra, for det betyr at vi kommer til å måtte jobbe hardt for at disse midlene sikrer likelønn og kommer de lavest lønna gruppene til gode.

– Dette oppgjøret viser at vi har en jobb å gjøre, også mellom oppgjørene, for å bygge en opinion for likelønn og rettferdig lønnsdannelse. Det viser også at staten ikke automatisk respekterer rammene som blir lagt i frontfaga. Det må vi ta med oss videre, sier Alseth.

Svein Olav Aarlot var med i streikekomiteen til Fagforbundet i Trondheim. Han er ikke ubetinga positiv:

– Tilbudet vi har fått er til å leve med under forutsetning av at løftene og intensjonene i avtalen blir innfridd. Når det er sagt så har vi ikke med dette oppgjøret klart målet om å begynne å ta igjen privat sektor. Skulle vi gjort det måtte vi fått 5% tillegg og minst 25.000 til alle. Nå havna vi på 4,07 og mellom 16.000 og 20.000 i tillegg. Vi fikk for dårlige forsikringer om heltid og det var en skuffelse at vi ikke klarte å sikre innleid arbeidskraft samme pensjonrettigheter som fast ansatte. Vi har fortsatt en stor jobb å gjøre.

Streikeleder: Ronny Kjelsberg. Foto: Rødt.

NTL-aktivist: Ann Kristin Alseth. Foto: Rødt.

Høyt spill

Ronny Kjelsberg mener regjeringa spiller et høyt spill når de gir et så dårlig tilbud til dem som gjerne regnes som de rødgrønnes kjernetropper.

– Det kan nesten se ut som den rødgrønne regjeringa forsøker å sikre helblått flertall. Det finnes grenser for hvor lenge man kan skape stor entusiasme bare med at alternativet er verre, og høyresida virker mindre skummel på folk flest nå som Høyre er klart største parti. Dersom vi snakker økonomisk politikk og arbeidslivspolitik er ikke nødvendigvis det sant.

– Regjeringa har svært dårlig tid nå, dersom den ønsker å skape noen som helst entusiasme for prosjektet.

lønnsveksten i offentlig sektor har lederlønningene løpt løpsk. Mens folk flest hadde en lønnsvekst på 4,2 % i fjor, vokste lederlønningene med svimlende 17,56 %. Dette viser at regjeringas moderasjonslinje ikke gjelder alle grupper i offentlig sektor. De fører en arbeidslivs- og lønnspolitikk som favoriserer lønnseliten på bekostning av folk flest.

– Ett år før stortingsvalget har de rødgrønne hissa på seg en samla fagbevegelse, en samla bondestand, og forsøkte å avspise de offentlig ansatte med et skambud. Dersom Stoltenberg har tenkt til å forbli i regjeringskontorene etter stortingsvalget i 2013 nytter det ikke å fri til fagbevegelsen med den ene hånda og stramme inn på lønnsveksten med den andre, avslutter Moxnes.

Støtter de streikende: Rødt-leder Bjørnar Moxnes. Foto: Marte Teigen.

RØDT Norge RUNDT

OSLO:

OL er feil bruk av felleskassa

– OL er gøy, det er det ingen tvil om. Det er ikke derfor vi er imot, men det er altfor store utgifter knyttet til et arrangement som dette. Vi må ikke glemme at Oslo står foran store investeringer og en betydelig befolkningsvekst de kommende årene. Derfor trenger vi ikke flere prestisjeanlegg, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes til NTB.

TROMSØ:

Ubrukelig handlingsplan

Kommunestyret i Tromsø behandla 30. mai ny rusmiddelpolitisk handlingsplan.

– Vi har diskutert skjenkestopp opp og i mente, men vi har ikke sett i den motsatte enden. Den nye handlingsplanene foreslår at alle serveringsstedene skal kunne åpne serveringen klokken ni om morgenen for øl, og klokken 12 for sprit. Det er et helt feil spor, hvis vi skal få ned rusmiddelbruken, sier Jens ingvald Olsen til iTromsø.

STEIGEN:

Mot skolekutt i Steigen

Formannskapet i Steigen går inn for sparetiltak som vil spare kommunen for litt over 1 million kroner.

– Rødt var glad for at skolenedleggelse ikke var nevnt i sparepakken, så jeg ble forferdet da det kom opp. Det hadde vi ikke forventet. Vi må ta en debatt på verdier. Vil vi ha en kommune som ønsker folk velkommen, eller en som skyter seg selv i foten, sier Rødt Kjersti Olsen til Lokalavisa Nord-Salten.

OSLO:

Demonstrerte mot Clinton

Hundrevis av demonstranter markerte sin motstand mot USAs utenrikspolitikk i forbindelse med utenriksminister Hillary Clintons besøk i Oslo 1. juni.

– Vi vil fortelle henne hva vi syns om USAs standpunkt i palestina konflikten, og om at USA vil ha baser i Afghanistan fram til 2024, sier Marielle Leraand, nestleder i Rødt til Østlandssendingen.

Faglig leder i Rødt: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

– Vekterne fortjener støtte

VEKTERSTREIKEN

Brage Aronsen brage@roedt.no

Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (Ap) gjorde slutt på vekterstreiken gjennom tvungen lønnsnemnd. Faglig leder i Rødt, Joachim Espe, er sterkt kritisk til avgjørelsen og mener den bidrar til å svekke streikeretten.

Fredag 1. juni tok Norsk Arbeidsmannsforbund ut rundt 1.800 vektere i streik. En uke og flere opptrappinger seinere meddelte Bjurstrøm partene i vekterstreiken at regjeringa vil løse konflikten ved tvungen lønnsnemndbehandling. Arbeidsministeren pekte på medlinger om at flyplassene Værnes og Flesland måtte stenge for utgående trafikk som utslagsgivende.

Leder i Norsk Arbeidsmannsforbund, Erna Hagensen, sier i en pressemelding at hun er skuffa over regjeringas beslutning. Hun peker på at forbundet hele tida har tatt hensy til liv og helse gjennom dispensasjoner.

– Rødt er svært kritiske til at Bjurstrøm tvinger streiken til ende på dette grunnlaget. Vekterne var i lovlig streik og Norsk Arbeidsmannsforbund hadde ikke mottatt noen dispensasjonssøknader på disse flyplassene fra NHO Service, sier Espe til Rødt Nytt.

– Bjurstrøm har i dette tilfellet ikke vist til noen fare for liv og helse. Dette er i virkeligheten et håndslag til arbeidsgiversida i strid med ILO-regelverket, og bidrar til å svekke streikeretten.

Rødt støtta vekterstreiken fra dag én og Espe roser de streikende vekterne for å ha reist viktige krav. Streiken handla først og fremst om å få på plass forpliktelser om lønnsgarantiordninger. Kravet gikk på oppjustering av en 30 år gammel paragraf som sier at vekterne bare skal tjene 85 prosent av en gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.

– Kravene fra vekterne i Norsk Arbeidsmannsforbund er rettferdige og handler om å løfte en lavtlønsgruppe. Den kampen har de tatt på vegne av alle vekterne, også de som er organisert i Parat og som ikke var med på streiken. For to år siden lovet arbeidsgiverne at vekterlønna gradvis skulle nærme seg gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. I dag har vekterne 294.000 i grunnlønn i snitt. Det er 85,1 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Dette er et løftebrudd fra arbeidsgiversida, sier Espe.

– Vekterne gjør et viktig arbeid for trygghet og sikkerhet mange steder. Gjennom media kan en få inntrykk av at dette har vært en rein flyplassstreik, men Norsk Arbeidsmannsforbund organiserer 3.300 vektere som ikke er flyplassansatte. Derfor er ikke kompetansetillegg for sikkerhetskontrollørene på flyplassene godt nok. Rødt støtter kravet om at grunnlønna for vekterne må opp uansett hvor de jobber, avslutter Espe.

Mer innleie: Vikarbyrådirektivet får konsekvenser for arbeidslivet. Illustrasjon: Rødt Nytt.

Mer innleie med Vikarbyrådirektivet

VIKARBYRÅDIREKTIVET

Fredrik V. Sand fredrik@roedt.no

Mari Eifring, partisekretær i Rødt, mener Stortinget har sagt ja til et vikarbyrådirektiv som er en seier for vikarbyråindustrien.

7. juni ble Vikarbyrådirektivet vedtatt i Stortinget, med stemmene til Arbeiderpartiet, Frp, Høyre, Krf og Venstre. Samtidig ble regjeringas arbeidslivsmelding Felles ansvar for eit godt og anstendig arbeidsliv behandla. Meldinga sier eksplisitt at konsekvenser av Vikarbyrådirektivet og andre EØS-reguleringer ikke blir drøfta.

Manifest Analyse lanserte i mai rapporten *Vikarbyrådirektivet – En seier for fagbevegelsen?* skrevet av Mari Eifring. Rapporten tar for seg konsekvensene av Vikarbyrådirektivet, ved å se på utviklinga i Storbritannia etter innføringa av direktivet i oktober i fjor og mulige konsekvenser for Norge ved innføring.

– Vikarbyrådirektivet er ikke en seier for fagbevegelsen, slik representanter for regjeringa har hevda. Stortinget har takka ja til et direktiv som er en seier for vikarbyråindustrien, sier Eifring.

Økt vikarbruk i Storbritannia

Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm har uttalt at direktivet vil føre til en nedgang i bruken av midlertidig innleid arbeidskraft. I Storbritannia er situasjonen annerledes etter innføring av direktivet.

– Storbritannia har innført direktivet med noen unntak og det britiske arbeidsmarkedet er ulikt vårt på mange måter. Vi kan altså ikke trekke noen direkte paralleller, men erfaringene er uansett interessante. Vi ser en generell økning i innleie på 13 prosent fra i fjor. 31 prosent av arbeidsgiverne planlegger å øke bruken av innleie, 53 prosent å opprettholde nivået, sier Eifring.

– Representanter fra britisk fagbevegelse forteller at reguleringene de trodde skulle forbedre vilkårene for vikarene, i virkeligheten har institusjonalisert lave lønner og minimumsvilkår.

Ny tiltakspakke

Rødt har lenge jobba for et norsk veto mot

Partisekretær: Mari Eifring. Foto: Jørgen Nordby.

Vikarbyrådirektivet. Eifring mener vi har sett en tendens i Norge de siste årene som det er lite som tyder på at direktivet vil snu.

– Inntil 2000 var det et forbud mot utleie av arbeidskraft i Norge. I 2011 omsatte vikarbyråene for 13 milliarder, en vekst på nesten 10 prosent fra 2010. Bransjen er på vei opp igjen etter en nedgang som fulgte av finanskrisen. Arbeidspartiet har garantert at dagens begrensninger på innleie kan beholdes etter innføringa av direktivet, men NHO har varsla at de vil ta dette til EU-domstolen, sier Eifring.

Noen dager før Vikarbyrådirektivet ble banket gjennom i Stortinget ble det avholdt en konferanse for fagbevegelsen om kampen videre. Eifring presenterte Manifest Analyses rapport og Boye Ullmann, organisasjonsarbeider i Rørleggernes Fagforening avd 605 Fellesforbundet og faglig leder i Nei til EU, innleda om hvordan vikarbyråvedtaket krever videre tiltak mot sosial dumping.

Hovedkravet er en ny tiltakspakke mot sosial dumping, kollektiv søksmålsrett, altså at fagforeninger kan reise saker om ulovlig innleie og midlertidig ansettelser. I tillegg kreves det at Arbeidstilsynet får fullmakt til å skrive ut bøter som svir, at de får tilsynsrett for innleiebestemmelser i Arbeidsmiljølovens 14.12 og fjerning av dokumentasjonskravet i loven om allmenngjøring. Deler av dette varsles det høringer og utredninger om i Arbeidslivsmeldinga. Ullmann, som også er medlem av Rødts arbeidsutvalg, peker på at kampen mot sosial dumping også fordrer EØS-kamp, og dette vil bli en viktig sak på LO-kongressen i 2013.

Filippinene: Erling Folkvord og Kjetil Grønvold i møte med organisasjonen Migrante International. Foto: Privat.

Care drain på Filippinene

ARBEIDSKRAFTSIMPORT

Maren Rismyhr maren@roedt.no

I mars skrev media om møbeltapetserereren som skaffet Oslo universitetssykehus tre filippinske operasjonssjuepleiere. Han utnyttet dem på det groveste, og de fikk ikke beholde mye av sjukepleierlønna si.

– Mange ble sjokkert over denne saken, men det mest spesielle er kanskje at den ble kjent i media, at møbeltapetserereren ble anmeldt for bedrageri og at Oslo universitetssykehus anmeldt for menneskehandel, sier Kjetil Grønvold. Han kjenner forholda på Filippinene godt fra år med solidaritetsarbeid og flere besøk i landet. Grønvold er sjøl sjukepleier og har samarbeidet med den filippinske organisasjonen Migrante, som ivaretar og fremmer utenlandsarbeidernes rettigheter. Rødt Nytt ber Grønvold gi oss et innblikk i hvorfor filippinske sjukepleiere må dra utenlands for å jobbe.

Produksjon av sjukepleiere for eksport

– Filippinene er storeksportør av arbeidskraft. Det starta som en midlertidig ordning i 1974 for å avhjelpe arbeidsløshet og underskudd på betalingsbalansen, men seinere har det bare økt på. Nå jobber en fjerdedel av den filippinske arbeidsstyrken utafør hjemlandet, forteller Grønvold.

200.000 sjukepleiere uteksamineres fra forskjellige skoler på Filippinene hvert år. 70.000 får offentlig godkjenning etter statlig sjukepleiereksamen, mens det bare er 60-70.000 sjukepleierstillinger i hele den filippinske helsetjenesten, forteller Grønvold. 85 prosent av alle yrkesaktive filippinske sjukepleiere jobber i dag i utlandet. Offisielle filippinske tall sier at om lag 2000 sjukepleiere jobber i Norge.

– Filippinene har en ekstrem overproduksjon av sjukepleiere. Likevel mangler landet egne helsearbeidere, og det filippinske folket har et skrikende behov for helsetjenester.

– En sjukepleier tjener i snitt 10.000 pesos i måneden, mens avgifta for å gå på sjukepleierskole ligger på 90.000 pesos i semesteret.

– Er du fra en vanlig familie, har du ikke råd til det. Familien må selge jord, pantsette huset eller ta opp store lån for at en sønn eller datter skal kunne ta utdanning. For å klare seg

Sjukepleier: Kjetil Grønvold. Foto: Privat.

videre, må en utenlands. Godkjente filippinske rekrutteringsbyråer fins, men svindel og illegal rekruttering er et stort problem, sier Grønvold.

Care drain

– Før en sjukepleier kan dra utenlands, må en ha erfaring fra yrket. Dette fører til en voldsom gjennomstrømning av sjukepleiere. Etterspørselen fra utlandet gjelder sjukepleiere, ikke leger. Følgen er at leger tar toårige kurs og omskoleres til sjukepleiere. Nursemedics kalles de, og hele åtte av ti leger i offentlige helsetjenester har omskolert seg på denne måten, forteller Grønvold.

Andelen kvinnelige hovedforsørgere har økt på Filippinene og er nå på over 15 prosent. Hva skjer når mor må forlate familien og dra utenlands? Nesten alt sosialt omsorgsarbeid utføres av kvinner. Når mor må dra, står familien i fare for å gå i oppløsning. Mannen kan finne seg ny dame.

– Katolikkenes syn på skilsmisse har ført til en flom av bigamisaker på Filippinene. Mange barn får ikke nødvendig oppfølging. Skoleprestasjonene blir dårlige. Sosialt nettverk rakner. Care drain er et betegnende begrep for det som skjer, mener Grønvold.

– Dette er sjølsagt ikke bra. Men alternativet er kanskje verre. Vi må huske på at de filippinske sjukepleierne er utsatt for strukturell tvang. Vi vet at de er her, og vi vet at de vil fortsette å komme. Vi må vise solidaritet. Vi må være med å bekjempe utleiemyråene. Utenlandske sjukepleiere må få fulle rettigheter etter norsk lov og rammeverk, og private arbeidsgivere, mellommenn og svindlere som tar lønna fra dem må avsløres. Samtidig er det på tide å få til en bilateral avtale mellom Norge og Filippinene for å ivareta sjukepleierne sine interesser og rettigheter. Rødt har foreslått en slik avtale, og filippinske myndigheter er interessert.

Rødt Tromsø: Gruppeleiar Jens Ingvald Olsen. Foto: Brage Aronsen.

– Det største ranet nokon gong

PRIVATISERING

Magne Hagesæter magne@roedt.no

– Befolkninga i Troms og Tromsø har blitt utsett for det største ranet nokon gong, seier gruppeleiar for Rødt Tromsø, Jens Ingvald Olsen, etter at store andelar av Troms Kraft er seld til det svenske selskapet Jämtkraft AB bak ryggen på kommunen.

Tromsø kommune eig 40 prosent av selskapet. Like før (to-tre timar før) kommunen var informert, då Østersund kommune handsama avtalen, førelåg det ein juridisk avtale om salet, noko som opprører Olsen.

– Avtalen var ferdig handsama og undertekna av styret i Troms Kraft allereie 16. mai. Først 31. mai får Tromsø kommune beskjed om at det føreligg ein avtale om sal, seier gruppeleiaren.

– Det er alvorlig når eit selskapsstyre går bak ryggen til 40 prosent av eigarane, seier han.

– Byrådet ønskja å sjå Troms Kraft sitt rekneskap for 2011 før dei avgjorde salet. Det fekk dei ikkje.

Olsen er klar på at leiinga i Troms Kraft har stilt seg sjølv i ein dårlig situasjon gjennom måten dei har drive selskapet på. I ei granskingsrapport om Kraft og kultur-saka har det kome fram svært kritikkverdig informasjon om drifta av selskapet.

– Allereie frå 2006 vart det rapportert om store påløpte inntekter som var bokført men ikkje fakturert, dette viste seg å vere luft-pengar. Desse «inntektene» har auka nærmest eksponensielt dei siste åra.

Troms kraft sine aksjepostar i Nordkraft AS og SKS AS, som vart kjøpt i 2010, samt Skibotn kraftverk, går inn i det nye selskapet Troms Kraftforsyning & Energi AS, der Troms Kraft AS eige 2/3 og Jämtkraft 1/3.

Investeringa gjer indirekte tilgong til 380 GWh vasskraft, samt moglegheiter til å auke produksjonen av fornyvar energi, ein viktig del av Jämtkraft sine offensive forretningsmål, skriv Jämtkraft i si pressemelding.

– Tromsø kommune er blitt sett i ein audmjukande sjakk matt. Dei som i årevis har drive Troms Kraft etter ein finanspolitisk ideologi som har ført til at milliardbeløp er tapt, vert no halde fram som selskapet sine redningsmenn. Leiinga i Troms Kraft har fått honnør for salet frå sentrale folk i Arbeiderpartiet i Troms og Tromsø, som til og med har delteke aktivt i operasjonen. SV har nikka samtykkande til det heile. Denne utviklinga har vore støtta av alle parti, unntatt Rødt, seier Olsen.

Korrupsjon: Stort problem i gjeldstyngede land. Foto: Anja Rolland.

Sammenheng mellom krise og korrupsjon

En ny rapport fra Transparency International viser en klar sammenheng mellom finanskrisa i Europa og korrupsjon i næringsliv og politikk, melder NTB. Transparency har studert forholda i 25 land, deriblant Norge.

– Land med svakt vern mot korrupsjon er blant dem som i øyeblikket har størst problemer med sin offentlige gjeld, sier Transparencys forskningssjef Finn Heinrich.

– Revisjonsinsitusjonene er spesielt svake og ofte ikke virkelig uavhengige av regjeringene, sier han.

– Det betyr at offentlig ansatte ofte syns de kan ta snarveier, de lar være å gå tjenestevei og vet at de neppe vil bli avslørt, sier Heinrich ifølge nyhetsbyrået Reuters.

Meningsmålinger i EU har vist at hele 74 prosent av de spurte mener korrupsjon er et stort problem i deres hjemland. Norge får sammen med Danmark og Sverige ros for å ha Europas sterkeste innsynsretter og den beste beskyttelsen for varslere som sier fra om korrupsjon.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Tigging: Et fattigdomsproblem. Foto: Nir Nussbaum/CC.

Tiggere ikke kriminelle

En ny rapport fra forskningsinstituttet NOVA slår fast utenlandske tiggere i Oslo ikke utnyttes av kriminelle bakmenn, men kommer på grunn av fattigdom og nød.

– Tigging i Oslo og andre deler av landet har vært sterkt debattert den siste tiden. Det er særlig romfolk som provoserer, og kunnskap om denne gruppen kan bidra til å belyse debatten, sier forskningsleder ved NOVA, Ada I. Engebrigtsen til forskning.no.

I løpet av en femårsperiode har Engebrigtsen bodd sammen med og studert tiggere og gatearbeidere. Hun mener det i hovedsak er prostitusjon og vinningskriminalitet som er lønnsomt nok til at andre kan utnytte det, ikke tigging.

FrP og Høyre har nylig gått inn for forbud mot tigging og bruker kriminelle bakmenn som argument.

– Tiggeforbud er sosial renovasjon og ingen ting annet. Hensikten er at vi velfødde skal slippe å plages av at andre forsøker å få seg mat i magen. Dette er et fattigdomsproblem, og også fattigfolk skal behandles humant og verdig, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Hammerfest: Kystarbeidsplasser i fare. Foto: Øyvind A. Holm.

Vil bevare kystarbeidsplasser i nord

– Konsernsjefene i Norway og Aker Seafoods skyver foran seg en globalisering de selv er drivkraften bak – og tapet er det industriarbeiderne på kysten og våre lokalsamfunn som må ta, sier Marie Sneve Martinussen, nestleder i Rødt.

Norway Seafoods og Aker Seafoods har lagt fram planer for å legge ned fiskeforedlingsanlegg i Hammerfest og på Melbu. I bedriftsledelsenes analyse legges det til grunn at norsk filetindustri har «tapt i globaliseringen av fiskeindustrien». Rødt peker på at leveringspliktige fangster kjøres inn på fryseler og eksporteres til Kina rett foran øynene på permitterte ansatte som får livsgrunnlaget sitt rasert.

– Når denne fisken, som er fanget hos oss, bearbeides av underbetalte fattige i Asia og siden møter vår norskproduserte fiskefilet i fri konkurranse på verdensmarkedet, er det opplagt at vi er nødt til å tape. Og da snakker vi ikke om Kjell Inge Røkke, men om industriarbeiderne på kysten. Selskapene har selv forrådt sine egne ansatte, sier Sneve Martinussen.

– Vi trenger et opprør mot de Arbeiderpartitillitsvalgte som går inn og ut av styrerommene

Rødt-nestleder: Marie Sneve Martinussen. Foto: Jørgen Nordby.

i de Røkke-kontrollerte selskapene. Det er i denne sammenheng også verdt å merke seg karrieren til fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen. Fiskeristatsråden gikk direkte fra sitt styreverv i Aker Seafoods til å lede departementet som forvalter trålernes manglende leveringsplikt. Arbeiderpartiets politikk er ikke en del av løsninga. Den har så langt vært en del av problemet.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Norge svikter palestinerne

– Åpner man skapene i fredsnasjonen Norge ramler det skjelletter ut på alle kanter. Norge bidrar både økonomisk og militært til Israels undertrykking av palestinerne, sier Rødt-nestleder Marielle Leraand.

I mai lanserte Norsk Folkehjelp i samarbeid med Fagforbundet rapporten *Farlige forbindelser: norske bånd til den israelske okkupasjonen*. Her viser de at norske myndigheter og selskap, gjennom investeringer og handel, er involvert i virksomhet som bidrar til okkupasjonen av Palestina, og tilhørende brudd på folkeretten og menneskerettighetene.

– Det er svært gledelig at fagbevegelsen solidariserer seg med palestinerne. Rødt støtter helhjerta opp om Fagforbundets krav til Etikkrådet om å anbefale uttrekk fra disse selskapene. Det er fullstendig uakseptabelt at vår fellesformue skal investeres i selskaper som driver i strid med folkeretten, sier Leraand.

I boka *Fredsnasjonens grenseløse våpenhandel* av Øystein Mikalsen og Tove Lie som ble lansert i begynnelsen av juni framgår det at Israel brukte norske rakettkastere under krigen på Gazastripen i 2009. Også dette bør få politiske konsekvenser, mener Leraand.

– At israelerne nå bekrefter å ha brukt norske

Rødt-nestleder: Marielle Leraand. Foto: Brage Aronsen.

M72 rakettkastere mot palestinerne på Gaza bør være en vekker for mange. Det aktualiserer Rødts krav om sluttbrukerklæring for alle land som kjøper våpen av Norge.

– Norge har ikke lov å eksportere våpen til Israel, og så lenge staten eier 50% av produsjonsselskapet Nammo, har regjeringa et ansvar for å bruke Eiermakata til å hindre at norskproduserte våpen ikke havner hos den israelske okkupasjonsmakta.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Sommerleir: Sommerens vakreste eventyr. Foto: Åsmund Sunde Valseth.

Kom på sommerleir!

RØD UNGDOM SOMMERLEIR

Jenny Dahl Bakken jennydb91@gmail.com

Er det tilfeldig at typiske manns- og kvinneyrker verdsettes og lønnes forskjellig? Hvorfor har et av verdens mest likestilte land et av verdens mest kjønnsdelte arbeidsliv? Svarene får du på Rød Ungdoms sommerleir.

I slutten av juli vil rundt 200 ungdommer samles for å utveksle erfaringer, for å få nye venner, muligens en sommerflørt og for å diskutere politikk. Rød Ungdom har sommerleir 24. - 29. juli. Leirsjef Marie Sørhaug inviterer deg til bading og kos rundt leirbålet, men samtidig til å lære mer om hvorfor samfunnet fortsatt behandler kjønne ulikt.

Feminisme i fokus

– Vi skal lære om og diskutere hvorfor det stort sett er kvinner som jobber deltid, hva kan man gjøre for å bekjempe voldtekt og hvordan skolen oppdrar oss som kjønn. I tillegg blir det innføringer i de viktigste seierne kvinnebevegelsen har vunnet og sammenhengen mellom feminisme og marxisme, sier Sørhaug som også lover både sol, sommer, hyggelige mennesker, konserter, debatter og god mat.

– Representanter for MiRA-senteret kommer for å fortelle om situasjonen for minoritetskvinner i Norge. Leder i Kvinnefronten og NTL-tillitstvalgt Torill Nustad kommer for å lære oss om det kjønnsdelte arbeidslivet.

– Programmet inneholder også andre temaer. Miljøkrise og hvordan man kan få et miljøvennlig samfunn i et nytt system, situasjonen til de papirløse i Norge, hva som skjer ute i Europa og hvorfor er blant de andre temaene du får lære mer om, forteller Sørhaug.

Mange gjester

Sommerleiren får besøk av Mari Eifring, partisekretær i Rødt, som skal fortelle om hvordan hun var med på å organisere elevstreik mot krig, og hva man kan lære av dette hvis man vil organisere elever, enten det er mot lekser eller for demokrati i skolen. Pål Steigan, forfatter av boka «Sammenbruddet», skal snakke om et klasseløst samfunn i et miljøperspektiv. Shoab Sultan fra Antirasistisk Senter kommer for å snakke om høyreekstremisme og den økende

Leirsjef: Marie Sørhaug. Foto: Rød Ungdom.

hverdagsrasismen i Norge, mens sosiolog og forfatter Hannah Helseth kommer for å snakke om voldtekt og hva man kan gjøre for å stoppe det.

– Dessuten får du anledning til å lære mer om situasjonen i Vest-Sahara eller Palestina, om forskjellen på likestilling og frigjøring, om nye utfordringer for fagbevegelsen eller hva skjønnhetstyranniet egentlig er, forteller Sørhaug.

Hun lover også et program av mer praktisk art og at sommerleir også er stedet å være for de teoritrotte.

– Det blir mulighet både til å spille volleyball og til å lære å lage radio eller hvordan man skal lage kule bannere og de beste aksjonene. Eivind Trædal kommer for å lære RU-ere og alle andre som dukker opp å skrive leserinnlegg som er så gode at avisene vil krangle om å trykke dem. I tillegg kommer hele Norges Liv Gulbrandsen, kjent fra blant annet barne-tv, for å lære oss hva «slampoesi» egentlig er og hvordan man lager det. Det blir også mulighet for å forsøke å slå sentralstyret i fotballturneringa, utfordrer Sørhaug.

– Har du en journalist i magen? Er du en vordende fotballspiller? Liker du sol, sommer, grilling, konserter, flørting og politikk? Vil du lære mer om marxisme, feminisme og antirasisme? Vil du lære å spille i band eller få flere hundre nye, engasjerte venner? Er du med i Rød Ungdom eller bare interessert i å lære mer om hva Rød Ungdom mener og gjør? Da er det bare en ting å gjøre: Kom på Rød Ungdoms sommerleir, da vel!

Årets sommerleir går av stabelen 24. - 29. juli, på Gulsrud leirsted i Buskerud. Påmelding skjer på rødungdom.no/sommerleir

RU-leder: Seher Aydar holder appell. Foto: Jenny Dahl Bakken.

USA og NATO står i veien for fred

RØD UNGDOM FRED SARBEID

Ole Mjelstad ole@sosialisme.no

Fredag 1. juni besøkte USAs utenriksminister Hillary Clinton Oslo. Rød Ungdom var blant organisasjonene som benyttet anledningen til å demonstrere mot USAs utenrikspolitikk.

Seher Aydar, leder i Rød Ungdom, holdt appell under demonstrasjonen. Hun mener det er på tide at Norge protesterer mot den amerikanske utenrikspolitikken.

– Vi har ikke tenkt å være stille og tåle USAs massakre rundt om i verden. Norge blir jo kalt fredsnasjonen, og du kan si mye rart om Stortinget, men folk flest i Norge er fortsatt like mye mot krig, mot okkupasjon og tortur og vi blir ikke venner med dem som driver med sånt, sa hun og ble møtt med jubel fra demonstrantene.

Under demonstrasjonen ble det framført tre hovedkrav: Det første var oppfølging av Obamas lovnader om å stenge Guantanamo, et fengsel som har blitt kritisert for omfattende bruk av tortur og brudd på menneskerettighetene. Det andre var stans i krigføringen i Afghanistan og sivil hjelp til Afghanerne. Det siste kravet var anerkjennelse Palestina som sjølstendig stat. RU-lederen mener USA i stadig større grad opptrer som et arrogant verdenspoliti.

– Verden preges av at USA tøyser flere grenser og ofrer flere liv for å sikre sitt globale hegemoni. USA prøver å styre hele verden i tråd med sine egne interesser og moralske oppfatninger. De legger ikke skjul på at de er villige til å bruke militær makt for å sikre sine interesser. De vil ha globalt makt og de går langt for å få det som de vil, sier Aydar.

– USA har det siste året vært involvert i tre kriger: Krigen i Afghanistan, hvor også norske soldater deltar, hengemyrskrigen i Irak og bombinga av Libya. Flere hundretusen sivile liv har gått tapt i kriger som ledes av USA.

Aydar har også et klart budskap til norske styresmakter:

– I dag er Norge med i angrepsalliansen NATO. Med sine angrepskriger bidrar NATO sterkt til å skape en utrygg verden. NATO står i veien for fred. Rødt og Rød Ungdom har alltid vært mot NATOs kriger og Norges deltakelse i dem. Vi mener Norge må slutte å være et verktøy for USAs maktspill. Norge må melde seg ut av NATO, sier hun.

– Det er vestens direkte og indirekte støtte til USAs utenrikspolitikk som muliggjør deres verdenshegemoni. Vi merker dessverre altfor godt at det er fullstendig enighet på Stortinget om Norges støtte til USAs krigføring og at det ikke finnes et eneste fredsparti på Stortinget, som kan reise disse spørsmålene der, avslutter Aydar.

ANNONSE:

Sommerinnsamling til

Rødt Nytt

Kjære leser! Rødt Nytt er Rødts gratisavis som kommer ti ganger i året. På grunn av nye portosatser og et økende abonnementsstall blir avisa stadig dyrere å gi ut. Vi ønsker å fortsette å gi ut avisa gratis. Derfor ber vi våre lesere om et økonomisk bidrag. Ingen sum er for liten, ingen for stor!

Bruk kontonummer **7874 05 56478**.
Merk betalingen «**Sommerinnsamling Rødt Nytt**».

HVA SKJER?

18. juni
EØS - EN TRUSSEL MOT NORSK ARBEIDSLIV?
Håndverkeren konferansesenter, Oslo.
www.alternativprosjektet.no

23. juni
FOLKEFEST MOT RASISME
Tusenårsplassen, Stavanger.
www.antirasistisk-senter.no

30. juni
GAY PRIDE PARADE
Oslo. www.skeivedager.no

24. - 29. juli
RØD UNGDOMS SOMMERLEIR
Gulsrud leirsted.
www.rødungdom.no

24. august
MELA-FESTIVALEN
Rådhusplassen, Oslo. www.mela.no

1. - 4. november
GLOBALISERINGS-KONFERANSEN
Folkets hus, Oslo.
www.globalisering.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

AKTUELT: Rødts plan for et solidarisk helse-Norge

Ti år har gått siden Stoltenbergs sjukehusreform fra 2001. Reformen flytta makt fra de folkevalgte til høytlønna byråkrater i helseforetaka. Nå styres sjukehusa på samme vis som private aksjeselskap med økonomisk overskudd som mål. Lær mer om Rødts helsepolitikk i dette brennaktuelle heftet.

Rødts plan for et solidarisk helse-Norge

Kun
50,-

Heftet kan bestilles på
MARXISME.NO

ANNONSE:

Rasisme i Norge?

Tidsskriftet Rødt! er ute med ekstranummer om rasisme. Les spennende bidrag fra blant andre Sven Lindqvist, Shoab Sultan, Seher Aydar, Mina Adampour, Jon Børge Hansen og Jan Erik Vold. Heftet blir utdelt på antirasistiske stands i sommer fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør.

Heftet kan bestilles på
MARXISME.NO

ANNONSE:

Motgift. Akademisk respons på den nye høyreekstremismen

Motgift. Sigve Indregard, Øyvind Strømmen og Øyvind Sørensen om **kontrajihadismen**. Knut S. Vikør, Oddbjørn Leirvik, Cora Alexa Døving, Sindre Bangstad, Martin E. Sandbu og Joakim Hammerlin om **islam**. Lars Gunnadal, Olav Elgein, Jon Rogstad, Guro Korner Kristensen og Bengt Andersen om **demografi**. Anne Hege Grung og Cathrine Høls om **feminisme**. Berit Thorbjørnsrud, Elisabeth Eide og Paul Bjerke om **offentligheten**. Erik Opsahl, Katriine Fongen, Thomas Hylland Eriksen, Knut Aulrust, Dorte Skalsrud og Aage Borchgrevink om **flerkultur**. Shoab Sultan om **organisert islamhat**. **Akademisk respons på den nye høyreekstremismen**

Ute nå!
379,-

I antologien Motgift besvarer norske akademikere de sentrale påstandene i den nye høyreekstremismen, ideologien som gjennomsyrrer Anders Behring Breiviks terrormanifest 2083.

Kjøp boka på manifest.no eller flammeforlag.no.

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

Abonnér gratis på Rødt Nytt

Roedt.no